

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect „Consolidarea capacității administrative a Secretariatului Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție” (cod SIPOCA 62)

EVALUAREA TEMATICĂ A AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020

Raport de evaluare

2019

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

A. AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* București, Strada Stavropoleos nr. 6, cod poștal 030084, sector 3
- *Adresa virtuală:* www.roaep.ro
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum;
 - Hotărârea nr. 2/2019 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente, emisă de Birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului României.
- *Misiune / atribuții/ competențe/structura:*

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) este autoritatea administrativă autonomă, cu personalitate juridică și competență generală în materia pregătirii, organizării și desfășurării alegerilor și a referendumurilor, precum și în domeniul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

Autoritatea Electorală Permanentă își desfășoară activitatea cu respectarea principiilor independenței, imparțialității, legalității, transparenței, eficienței, profesionalismului, responsabilității, sustenabilității, predictibilității și legitimității.

Autoritatea exercită următoarele funcții:

- a) de strategie, prin care se asigură stabilirea obiectivelor sectoriale în domeniul său de activitate;
- b) de reglementare, prin care se asigură inițierea, avizarea și supunerea spre aprobare a proiectelor de legi, ordonanțe și hotărâri ale Guvernului în domeniile sale de

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- competență și necesare realizării atribuțiilor sale, precum și elaborarea și aprobarea hotărârilor și instrucțiunilor proprii;
- c) de management, prin care se asigură organizarea și coordonarea activităților și resurselor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea proceselor electorale;
 - d) de autoritate de stat, prin care asigură aplicarea unitară a legislației în domeniile sale de competență;
 - e) de informare, prin care se asigură transmiterea de informații corecte în domeniile sale de competență către alegători, autorități și organisme publice, precum și partide politice;
 - f) de instruire și îndrumare, prin care se transmit competențe și cunoștințe profesionale din sfera sa de competență persoanelor implicate în organizarea și desfășurarea proceselor electorale, precum și în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;
 - g) de educare, prin care se urmăresc formarea și dezvoltarea atitudinilor și comportamentelor democratice ale alegătorilor;
 - h) de prevenire prin care elaborează și operaționalizează mecanisme și proceduri de prevenire a încălcării legislației în domeniul său de activitate;
 - i) de control, prin care se realizează verificarea respectării legislației în sfera sa de competență și aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege, unde este cazul;
 - j) de reprezentare a statului român în domeniile sale de competență, în plan intern și extern.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin potrivit legii, Autoritatea are un aparat propriu, care este organizat la nivel central în departamente, direcții generale, direcții, servicii, birouri, cabinete și compartimente, iar la nivel teritorial în filiale și birouri județene.

Instituția are 443 de posturi din care 323 ocupate.

▪ *Scop misiune de evaluare:*

Prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016, a fost aprobată **Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020**, împreună cu seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și sursele de verificare, inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și standardele de publicare a informațiilor de interes public.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Metodologia de monitorizare a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017. În vederea monitorizării, se realizează misiuni de evaluare în instituțiile publice.

Temele de evaluare pentru anul 2019, cuprinzând constatări aferente situației de la nivelul anului 2018, sunt:

1. conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul);
2. incompatibilități;
3. transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea;

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 16 august 2019, organizarea vizitei de evaluare la sediul A.E.P. în data de 24 septembrie 2019, orele 9.00-12.00 și redactarea raportului de evaluare.

▪ *Componența echipei de evaluare*

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

- D-na. Alina BARBU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;
- D-na. Irina LONEAN, expert, Transparency International;
- Dl. Robert NEACȘU, comisar-șef de poliție, Direcția Generală Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne.

Reprezentanții A.E.P. care au luat parte la întâlnire au fost:

- Directorul Direcției Reglementări, Drepturi și Proceduri Electorale, atribuții referitoare la transparența procesului decizional;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- Directorul Direcției Resurse Umane, atribuții referitoare la monitorizarea respectării normelor privind conflictul de interese, incompatibilități, asigurarea implementării prevederilor privind declarațiile de avere și interese;
- Directorul adjunct al Direcției Comunicare, atribuții privind accesul la informațiile de interes public;
- Șeful Serviciului Audit Public Intern;
- Șeful Serviciului Politici Publice, responsabilități privind implementarea SNA;
- Șeful Biroului Etică și Integritate, consilier de etică al A.E.P.;
- Un consilier parlamentar, Direcția Generală Administrativă și Achiziții Publice.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat:

- D-na. Alexandra PERCZE, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției.

Expertul coordonator din partea prestatorului de servicii, asocieria formată din Unique Solutions SRL și Public Research SRL, a fost dl. Dragoș DINCĂ.

II. CONSTATĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Din chestionarul de evaluare tematică completat anterior misiunii de evaluare rezultă că în cadrul Autorității Electorale Permanente au fost desemnați, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, doi responsabili pentru implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese, din cadrul structurii de resurse umane.

Astfel, prin Ordinul Președintelui Autorității Electorale Permanente nr. 166/08.04.2019, au fost desemnate două persoane responsabile cu asigurarea implementării prevederilor legale referitoare la declarațiile de avere și interese. De asemenea, prin Ordinul Președintelui AEP nr. 733/28.12.2018, s-a înființat Biroul de etică și integritate care are între responsabilități și gestionarea registrelor declarațiilor de avere și interese.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Așa cum rezultă din chestionarul de evaluare, persoanele responsabile de gestionarea declarațiilor de interese din cadrul AEP nu au participat în anul 2018 la programe de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la depunerea și completarea declarațiilor de interese.

Pentru declarațiile anuale de interese ale angajaților Autorității, persoanele responsabile cu monitorizarea activității de colectare a acestora transmit un email către angajați în care se comunică obligativitatea depunerii declarațiilor, locul unde se centralizează și termenul de depunere a lor.

Formularul declarației de interese este încărcat pe pagina de intranet a Autorității pentru a putea fi descărcat de către toți angajații. La cerere, persoanele responsabile pun la dispoziție angajaților formularul declarației - format printat.

După întocmire, declarațiile se predau persoanelor responsabile și se înregistrează în Registrul declarațiilor de interese. Persoanele responsabile verifică întocmirea corectă a declarațiilor, le anonimizează și le transmit în format scanat pentru a fi publicate pe pagina de internet a instituției www.roaep.ro. De asemenea, transmit către Agenția Națională de Integritate o copie certificată a declarațiilor și a fișelor completate din registrul declarațiilor de interese.

La nivelul A.E.P. se aplică Procedura Operațională privind organizarea activității de primire, verificare, înregistrare, publicare și predare a declarațiilor de avere și interese, PO.DJRU.05. Procedura este elaborată în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 176/2010 privind completarea și modificarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate și reglementează categoriile de salariați care, conform legislației în vigoare, au obligația de a completa declarația de avere și declarația de interese și modul în care aceste declarații trebuie întocmite și transmise de către personalul Autorității Electorale Permanente și de către membrii din România în Parlamentul European și membrii în Comisia Europeană din partea României. Procedura reglementează etapele necesare întocmirii și transmiterii către Agenția Națională de Integritate a declarațiilor de avere și declarațiilor de interese și este aplicabilă fiecărui salariat din cadrul Autorității Electorale Permanente. Procedura operațională privind organizarea activității de întocmire și predare a declarațiilor de avere și de interese este aplicabilă fiecărui membru din România în Parlamentul European și Comisia Europeană.

Din chestionarul de evaluare tematică a reieșit că instituția nu a adoptat proceduri interne privind prevenirea și gestionarea situațiilor de conflicte de interese. Angajații care doresc să sesizeze o situație de conflict de interese se pot adresa pe e-mail sau să depună sesizarea la Registratura generală sau Biroul de etică și integritate.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Personalul din cadrul A.E.P. nu a beneficiat, în perioada de referință, de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictelor de interese.

La nivelul instituției nu au existat situații în care să nu fi fost respectate termenele de depunere și actualizare a declarațiilor de interese, prevăzute în art. 4 din Legea nr. 176/2010. De asemenea, nu au existat situații în care să fi fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materia conflictului de interese și nu au fost cazuri pentru care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se fi constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică de la nivelul A.E.P., nu au fost emise avertismente de integritate de Sistemul PREVENT monitorizat de Agenția Națională de Integritate cu privire la potențiale conflicte de interese.

La nivelul A.E.P. nu se completează datele cerute de Registrul Unic al Transparenței Intereselor, justificarea reprezentanților instituției fiind că aceasta este o autoritate administrativă autonomă, în consecință dispozițiile Memorandumului cu tema: Instituirea Registrului Unic al Transparenței Intereselor (RUTI) nu sunt aplicabile A.E.P.

Nu există, la nivelul instituției, un regulament intern/procedură de lucru care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de pantouflage și nici nu a fost desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea acestor situații. De asemenea, din discuții a rezultat că nu au existat situații în care să fi fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materia pantouflage-ului.

B. Incompatibilități

Instituția evaluată nu a adoptat proceduri interne cu privire la prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate, dar în cadrul comisiei de monitorizare a A.E.P. a fost acordată atenție identificării și prevenirii unor situații care pot conduce la încălcarea obligațiilor legale privind incompatibilitățile.

Reprezentanții instituției au arătat că există un proiect în derulare finanțat din fonduri europene care vizează crearea unui registru al riscurilor de corupție, ce urmează a fi implementat. Proiectul ARGUS - integritate, etică, transparență, anticorupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, COD SIPOCA 434, are drept scop creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul Autorității Electorale Permanente, contribuind la implementarea obiectivului 3.5 din cadrul Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020. Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

1. Îmbunătățirea capacității administrative a AEP prin transparență, vizând prevenirea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;
2. Creșterea capacității AEP de asigurare a eticii și integrității la nivelul instituției promovând norme unitare și proceduri actualizate în domeniul controlului și managementului riscurilor și vulnerabilităților instituționale;
3. Dezvoltarea competențelor necesare personalului din AEP în vederea identificării riscurilor și vulnerabilităților interne și a exercitării funcției de control cu respectarea standardelor legale de integritate.

Din chestionar, precum și din discuțiile purtate pe marginea măsurilor de identificare timpurie a posibilelor situații de incompatibilitate, a rezultat că la nivelul instituției au fost efectuate demersuri de identificare a funcțiilor sensibile, rezultând doar două: **funcția** cu atribuții de casier și **funcția** cu atribuții de gestionar.

În acest context, au fost purtate discuții cu privire la natura și scopul instituției funcțiilor sensibile, precum și la criteriile, mai vechi sau mai noi, potrivit cărora acestea pot fi stabilite, membrii echipei de evaluare subliniind faptul că noțiunea de funcții sensibile nu se rezumă numai la funcțiile care implică atribuții în domeniul financiar sau cele de gestionare a informațiilor clasificate, ci se referă la toate funcțiile caracterizate de elemente de vulnerabilitate, de exemplu compartimentele de reglementare sau cele de control, ori situațiile în care o singură persoană gestionează un proces de la început la sfârșit.

Din discuții a rezultat necesitatea elaborării unui set de criterii specifice, adaptate particularităților instituției, prin raportare la care să se stabilească numărul de funcții sensibile la nivelul instituției, reprezentanții AEP arătându-și disponibilitatea în acest sens.

Totodată, echipa de evaluatori a recomandat elaborarea unor proceduri interne privind modul de acțiune în cazul funcțiilor sensibile (de exemplu, pentru situația în care angajatul cu funcție de execuție nu este de acord cu instrucțiunile primite de la superiori).

Se constată că nu au existat în cadrul AEP situații în care au fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materie de incompatibilități.

Din discuțiile purtate cu ocazia desfășurării vizitei de evaluare a rezultat că nu există la nivelul instituției o procedură specifică privind protecția avertizorilor în interes public care semnaleză cazuri de incompatibilitate.

Discuțiile din cadrul misiunii au subliniat necesitatea elaborării la nivelul instituției a unor proceduri privind protecția avertizorului în interes public și, de asemenea, includerea de prevederi privind avertizorii în interes public în *Regulamentul de organizare și funcționare al*

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

AEP, cu eliminarea prevederilor specifice subiectului, cuprinse în mod eronat și incomplet în Codul etic adoptat în cadrul instituției în anul 2014.

De altfel, în legătură cu acest document, subliniindu-se faptul că a fost adoptat de mult timp și nu reflectă evoluțiile legislative naționale sau europene, menționându-se și câteva aspecte reglementate în acest cod dincolo de prevederile legale în vigoare sau neclare ori improprie, s-a convenit cu reprezentanții AEP că acesta va fi în viitorul apropiat înlocuit. S-a menționat, de altfel, faptul că, urmare a reorganizării instituției la începutul anului curent, urmează a fi adoptat un nou Cod de conduită și etică profesională, care va trata separat fiecare categorie de personal din instituție.

De asemenea, s-a reliefat necesitatea ca procedura privind protecția avertizorilor în interes public să fie defalcată în funcție de obiectul acestora, de exemplu, proceduri privind avertizarea faptelor de corupție, proceduri privind avertizarea folosirii abuzive a fondurilor publice, s.a.. Ulterior misiunii a fost comunicată experților o procedură de sistem, aprobată în anul 2018, care reglementează modalitatea de semnalare a neregularităților și protecția persoanelor care reclamă sau semnalează neregularități la nivelul AEP - PS10.

Referitor la canalele de comunicare internă care pot fi utilizate de către angajați în vederea sesizării unei situații de incompatibilitate, instituția evaluată a precizat că aceștia pot depune sesizarea pe suport de hârtie sau prin e-mail la registratura instituției sau la Biroul Etică și Integritate, nefiind, prin urmare, conturate și cunoscute de către angajați canale specifice și confidentiale de comunicare.

Membrii echipei de evaluare au recomandat operaționalizarea unor canale de comunicare destinate exclusiv angajaților, care să faciliteze sesizarea internă a situațiilor de incompatibilitate (ex. adresă de poștă electronică dedicată).

Nu au existat pentru perioada de raportare situații în care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte prin care să se constate încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

S-a arătat că personalul din cadrul instituției nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în materia regimului juridic al incompatibilităților, apreciindu-se cadrul legal ca fiind suficient pentru gestionarea situațiilor de incompatibilitate.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Autoritatea Electorală Permanentă se supune reglementărilor privind transparența instituțiilor publice incluse în prezenta evaluare, aplicând atât prevederile Legii nr. 52/2003 privind

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

transparența decizională pentru actele normative inițiate, cât și prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și ale Legii nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice.

În ceea ce privește asigurarea transparenței decizionale, în cadrul A.E.P. sunt aplicate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională, fiind publicate în consultare actele normative și fiind desemnată o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă în procesul de aplicare a Legii nr. 52/2003.

În anul 2018 au fost publicate în consultare publică un număr de 17 acte normative, menționate și în raportul privind transparența decizională. În unele cazuri, proiectele de acte normative au fost elaborate cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, potrivit căroră „în cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării în procedura de urgență prevăzută de reglementările în vigoare”¹. Trebuie subliniat în acest context că, în mod constant, în cadrul A.E.P. a fost necesară, și în anii anteriori, aplicarea acestor prevederi legale. Fără a nega apariția circumstanțelor excepționale, este recomandată realizarea unei analize cu privire la posibila evitare a utilizării procedurilor de urgență prin anticiparea, bazată pe vasta experiență a personalului A.E.P., pe cât posibil, a situațiilor excepționale ce ar putea apărea și abordarea acestor probleme în perioadele în care activitatea AEP se desfășoară în parametrii normali, între perioadele electorale.

Pe de altă parte, în ceea ce privește organizarea pe website a informației, în timpul vizitei din cadrul misiunii de evaluare au fost recomandate unele modificări în modul de prezentare a proiectelor de acte normative în consultare publică. În acest moment la secțiunea dedicată transparenței decizionale, în secțiunea dedicată legislației a portalului AEP, nu se găsesc decât propunerile de acte normative însoțite de instrumentele de motivare, iar anunțurile incluzând

¹ În anul 2018, s-a apelat la procedura de urgență reglementată prin art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, în principal, în cazul proiectelor de acte normative elaborate cu scopul bunei organizări și desfășurării a referendumului național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018. Întrucât referendumul nu constituie un scrutin la termen, convocarea acestuia a generat situația în care, din cauza circumstanțelor excepționale, s-a impus adoptarea unor soluții imediate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

termenele de transmitere a propunerilor sau comentariilor cetățenilor și adresa unde acestea pot fi transmise se regăsește în secțiunea anunțuri, într-o secțiune diferită a portalului AEP.

Această structură face greu de identificat termenele și condițiile de consultare pentru o persoană care vizitează doar secțiunea de transparență decizională. În acest context, echipa de evaluare a recomandat operarea unor modificări în modul de prezentare a proiectelor de acte normative în consultare publică pe site-ul instituției, astfel încât anunțul privind proiectul de act normativ, proiectul și documentele de fundamentare trebuie să fie accesibile în aceeași secțiune, și anume cea dedicată transparenței decizionale.

Conform chestionarului tematic completat de reprezentanții A.E.P. și a discuțiilor din timpul vizitei realizate în cadrul misiunii de evaluare, a reieșit că nu s-au primit, în procesul de consultare publică, sugestii sau propuneri de la cetățeni și nici solicitări pentru organizarea dezbaterilor în ședințe publice de la organizațiile legal constituite.

Astfel, aceste date și informații arată că instituția nu a organizat dezbateri publice cu privire la proiectele de acte normative în lipsa unor solicitări exprese în acest sens. Fără a se limita exclusiv la aplicarea prevederilor minime ale Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională, deși există și alte colaborări cu societatea civilă, acestea se regăsesc mai puțin la nivelul elaborării actelor normative. În spiritul acestei legi, este oportună participarea la formări specifice privind dialogul dintre administrația publică și societatea civilă a personalului din Departamentul Cooperare Internațională și Relații Publice și a personalului implicat în elaborarea actelor normative, precum și inițierea din proprie inițiativă a instituției a unor ședințe de dezbatere publică.

În ceea ce privește asigurarea accesului cetățenilor și mass-media la informațiile de interes public, A.E.P. asigură punerea la dispoziția publicului a informațiilor de interes public, prevăzute de art. 5, alin. (1) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public prin afișare la sediul autorității sau al instituției publice, ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă și, mai ales, prin publicare pe pagina de Internet proprie.

Activitatea se desfășoară în baza a două proceduri operaționale și există o persoană desemnată în acest sens. Cele 2 proceduri sunt: Procedura operațională PO.DCRE.04 - *Procedură formalizată privind accesul la informațiile de interes public* și Procedura operațională PO.DCRE.04 - *Procedură formalizată privind elaborarea materialelor destinate mass-media*.

Solicitările privind liberul acces la informațiile de interes public transmise în scris sau verbal sunt evidențiate în *Raportul privind informațiile de interes public*. Cele primite în scris se înregistrează în registrul special prevăzut de lege. În schimb, solicitările de informații verbale

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

se estimează pentru includerea unor cifre în raportul privind accesul la informațiile de interes public și nu se înregistrează în momentul primirii.

Conform raportului publicat și pe website, în anul 2018 au fost primite 325 de cereri scrise și s-au formulat răspunsuri la toate. O singură reclamație administrativă a fost depusă și nicio plângere în fața instanțelor de judecată. Această situație denotă o înțelegere generală corectă a prevederilor principale ale Legii nr. 544/2001, respectiv sunt furnizate corect informațiile de interes public și, în cazul în care solicitărilor de informații nu li se răspunde favorabil, această situație este corect justificată. Este însă recomandabilă dezvoltarea unei proceduri de înregistrare a solicitărilor de informații verbale, spre exemplu, prin implementarea unui sistem de call center în perioada electorală.

Deși nu a existat până în septembrie 2019 un purtător de cuvânt, cultura instituțională denotă o deschidere spre comunicarea cu presa, existând deschidere pentru oferirea rapidă a informațiilor solicitate de reprezentanții mass-media, mai ales în perioade electorale.

În plus, A.E.P. este una dintre puținele instituții care a formalizat aplicarea prevederilor Legii nr. 544/2001 privind acordarea de audiențe pentru informații publice și în afara orelor de program, cel puțin o zi pe săptămână.

Pe de altă parte, în ciuda bogăției foarte mari de informație disponibilă din oficiu, portalul A.E.P. nu este foarte prietenos pentru utilizatorul de nivel mediu. În unele cazuri, chiar din cauza volumului mare, informația de interes poate fi greu de identificat pe portalul online A.E.P. Precizăm, totodată, că analiza paginii de internet a instituției relevă respectarea în mare măsură a standardului de publicare a informațiilor de interes public prevăzute de Anexa 4 la SNA (lipsește, de exemplu, informațiile privind agenda conducerii, prevederile Legii nr. 544/2001, datele de contact ale persoanei desemnate pentru relații cu presa).

Este recomandabilă, în vederea aplicării prevederilor legale privind informațiile publice din oficiu, pentru a respecta nu doar litera legii, ci și spiritul său și pentru a facilita cetățenilor accesul la informație, reorganizarea informației de pe website pentru a o face accesibilă tuturor categoriilor de cetățeni.

În ceea ce privește publicarea datelor deschise, AEP publică în format de date deschise, atât pe platforma data.gov.ro, cât și pe platforma proprie, date legate de buget și execuție bugetară, salarizare, rezultatele alegerilor și referendumurilor organizate.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

D. Alte aspecte

În instituție nu s-au înregistrat avertizări în interes public cu privire la conflicte de interese, incompatibilități sau transparență instituțională. Această constatare trebuie însă coroborată cu faptul că instituția nu are o procedură elaborată pentru protecția avertizorilor în interes public. În acest context, poate fi descurajată semnalarea onestă a unor probleme de către funcționarii de bună credință din cadrul instituției.

III. BUNE PRACTICI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Având în vedere documentele furnizate de instituția evaluată și din discuțiile purtate cu persoanele responsabile în cele trei domenii supuse evaluării, înființarea unei structuri specializate, precum Biroul de Etică și Integritate din cadrul AEP poate fi considerată o bună practică. De asemenea, desemnarea a două persoane care gestionează declarațiile de avere și interese asigură continuitatea activității.

B. Incompatibilități

Nu au fost identificate bune practici.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Nu au fost identificate bune practici.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Având în vedere cele constatate pe timpul misiunii de evaluare facem următoarele recomandări:

1. participarea personalului instituției la activitățile de formare profesională privind conflictul de interese;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

2. în ceea ce privește pantouflage-ul, ținând cont de dispozițiile legale în materie (ex. art. 94 alin. 3 din Legea nr. 161/2003, art.12 alin.1 din O.U.G. nr. 66/2011 sau art. 61 din Legea nr. 98/2016), se recomandă a se avea în vedere crearea unui mecanism de informare a angajaților, în special la încetarea raportului de serviciu/încetarea contractului de muncă etc., cu ocazia lichidării, cu privire la interdicțiile instituite prin dispozițiile invocate anterior; astfel, recomandăm fie utilizarea unor declarații prin care persoanele în cauză să ia la cunostință, la momentul încetării raportului de serviciu, de interdicțiile la care sunt supuși (sens în care compartimentul de resurse umane poate elabora un formular), fie întocmirea unei liste/evidențe proprii care să fie la dispoziția departamentului economic sau la cel care derulează proiecte din fonduri europene cu privire la persoanele care sunt vizate de aceste interdicții. Listele / evidențele sus-menționate trebuie puse și la dispoziția structurilor teritoriale, pentru a fi avute în evidență, după caz, 3 ani sau 12 luni, în vederea semnalării cazurilor interzise de lege.
3. elaborarea unui regulament intern/procedură de lucru care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de pantouflage și desemnarea unei persoane pentru monitorizarea acestor situații.

B. Incompatibilități

Se recomandă următoarele:

1. organizarea periodică a unor sesiuni de formare/informare privind regimul incompatibilităților, precum și diseminarea unor materiale de informare în domeniu (de exemplu, *Ghidul privind incompatibilitățile și conflictele de interes*, elaborat de ANI) și a unor chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a dispozițiilor legale privind regimul incompatibilităților;
2. elaborarea unor proceduri interne cu privire la prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate, incluzând, spre exemplu, un registru al riscurilor, astfel cum s-a recomandat și timpul misiunii de evaluare;
3. elaborarea unui set de criterii specifice, adaptate particularităților instituției, prin raportare la care să se stabilească numărul de funcții sensibile la nivelul instituției;
4. elaborarea unor proceduri interne privind modul de acțiune în cazul funcțiilor sensibile;
5. elaborarea la nivelul instituției a unei proceduri specifice privind protecția avertizorilor în interes public care semnalează situații de incompatibilitate;
6. includerea de prevederi privind avertizorii în interes public în Regulamentul de organizare și funcționare al A.E.P.,
7. actualizarea Codului etic adoptat în cadrul instituției în anul 2014;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

8. operaționalizarea unor canale de comunicare destinate exclusiv angajaților, care să faciliteze sesizarea internă a situațiilor de incompatibilitate și a conflictelor de interese (de exemplu, adresă de poștă electronică dedicată).

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Se recomandă următoarele:

1. partea de prezentare a informației de interes public de pe pagina de internet a instituției să fie organizată într-un format mai accesibil și facil de utilizat;
2. pentru o prezentare a legislației la zi, este utilă includerea link-urilor către pagina de internet a Ministerului Justiției care are disponibilă întreaga legislație;
3. prezentarea instituției AEP - atât structura centrală, cât și structurile teritoriale, în pagina destinată informațiilor despre instituție, într-un format cât mai accesibil cetățenilor, inclusiv din perspectiva organigramei și a structurii posturilor alocate acestei instituții publice în ansamblul său;
4. completarea informațiilor disponibile pe pagina de internet a instituției cu respectarea standardului de publicare a informațiilor de interes public conform Anexei 4 la SNA;
5. participarea angajaților la formări specifice privind dialogul dintre administrația publică și societatea civilă, precum și inițierea din proprie inițiativă a instituției a unor ședințe de dezbatere publică;
6. dezvoltarea unei proceduri de înregistrare a solicitărilor de informații verbale, spre exemplu, prin implementarea unui sistem de call center în perioada electorală;
7. este oportună o analiză pentru extinderea tipurilor de date în format deschis disponibile în sistem.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

